

Synscentralen, Færggårdsvej 15 H, 4760 Vordingborg.

www.visus.dk

Årsrapport 2006

Indholdsfortegnelse:

Indledning	4
Lovgrundlag	6
Serviceerklæring	7
Normering og medarbejderforudsætninger	11
Ydelsesområder	12
Fokusområder:	
Bo- og naboskaber	18
Nye muligheder	19
Brugertilfredshedsundersøgelse ..	20
Tværfagligt samarbejde	27
Statistik	28
Økonomi.....	41
Leveringsaftale.....	46

December 2006

Synscentralens Bestyrelse har fulgt udviklingen i forbindelse med Synscentralens placering i Strukturreformen.

Derfor var det med stor tilfredshed, bestyrelsen modtog meddelelse om, at Faxe, Guldborgsund, Lolland, Næstved og Vordingborg kommune i dette efterår har indgået forhåndstilsagn om, at blinde og svagsynede i berørte kommuner også efter årsskiftet kan modtage samme ydelser fra Synscentralen som hidtil.

På vegne af Synscentralens nu afgående bestyrelse, og som formand for denne bestyrelse siden 2001 bydes læseren velkommen til at læse Årsrapport 2006, som bestyrelsen ganske vist ikke får mulighed for at læse og tage stilling til før udarbejdelsen hen i det nye år, men hvor bestyrelsen også i 2006 har fulgt arbejdet så nøje, at vi selv ser frem til at læse denne årsrapport.

For at sikre tilbud til de blinde og svagsynede borgere i disse kommuner i mange år fremover, opfordres kommunerne til at betragte Synscentralen som kommunens eget tilbud.

Med venlig hilsen

Jan Palsgreen
Formand

Dato: 05.02.07

For blinde og svagsynede personer i Danmark er Strukturreformen en milepæl i den historiske tidslinie:

- 1811: Det Kongelige Institut for Blinde oprettes.
- 1898: Refsnæsskolen oprettes.
- 1926: Lov om undervisningspligt for blinde børn.
- 1955: Betænkning og lov om forsorg for blinde og svagsynede.
- 1980: Særforsorgens udlægning.
- 1982: Danmarks første Synscentral oprettes i Storstrøms Amt
- 1998: Lov om social service knytter kompenserende synshjælpemidler til Synscentralen.
- 2007: Strukturreformen udlægger hele området til kommunernes myndighedsansvar.

Set over en 200 års periode har blinde og svagsynedes vilkår bevæget sig fra lokalsamfundets vilkårligheder, over institutionsoptagelse for et mindretal, opbygning af ekspertise på centrale institutioner, udlægning til amterne med videreudvikling af denne ekspertise og nu yderligere udlægning til kommunerne.

For at sikre, at kommunernes myndighedsansvar grundlægges på synsfaglig kompetence overgår Synscentralen i 2007 til Faxe, Guldborgsund, Lolland, Næstved og Vordingborg kommune baseret på en leveringsaftale. Vi takker Vordingborg Kommune for at ville være Synscentralens driftsherre og ligeledes de øvrige kommuner for, at Synscentralen hermed indgår i kommunernes tilbud.

God læselyst.

På vegne af alle ansatte på Synscentralen

Peter Lebech
Forstander

Lovgrundlag

Amternes specialrådgivning i forhold til mennesker med synshandicap omfatter:

- o Specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn og unge henvist af kommunerne i henhold til Folkeskolelovens § 20 stk. 2, samt synstilbud til synsregisterbørn.
  - Der sigtes på, at alle blinde og svagsynede børn på væsentlige områder kan udvikle sig til en udfoldelse ligesom andre børn. Hjælpen, der udgøres af rådgivning, vejledning, undervisning, udlån af hjælpemidler, kursustilbud m.m., ydes til løsning af problemer i skole, fritid og hjemmet.
- o Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til voksne med henblik på at kompensere for handicapet samt til de handicappedes pårørende. Jf. Lov om specialundervisning for voksne § 1.
  - Synscentralen tilbyder undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af blindhed eller svagsynethed.
- o Afprøvning og bevilling af optiske eller optikstøttende hjælpemidler samt særlige informationsteknologiske hjælpemidler i henhold til Lov om social service §§ 97 og 98.
- o Myndighedsudøvelse i h.t. Lov om social service
  - Bevilling af optiske synshjælpemidler til:
    - Personer med varig nedsat synsfunktion eller
    - medicinsk-optisk defineret, varig øjenlidelse
  - Bevilling af særlige IT - hjælpemidler:
    - Visse særlige IT-kommunikationshjælpemidler til blinde og stærkt svagsynede udlånes.
- o Specialrådgivning til kommunale sagsbehandlere og institutioner samt direkte til borgerne og deres pårørende i henhold til Lov om social service §§ 34, 69 og 101 stk. 2.
- o Indsamling, udvikling og formidling af viden på området jf. Lov om social service §§ 70 og 101 stk. 2.

Endvidere er amtet i henhold til lov om social service forpligtet til at stille andre sociale tilbud som dag- og døgntilbud til børn og unge samt bo- og aktivitets/beskæftigelsestilbud til voksne handicappede til rådighed i fornødent omfang.

Serviceerklæring

Målsætning

- Bistå blinde og svagsynede borgere i amtet i at opnå bedst mulige vilkår for selvstændig livsførelse, herunder deltagelse i undervisning, uddannelse, erhverv og samfundsliv.
- Sætte blinde og svagsynede borgere i centrum for Synscentralens virksomhed og fremstå ubureaukratisk.
- Prioritere ressourcerne i takt med udviklingen.

Strategi

- Sikre et vedvarende højt fagligt vidensniveau for virksomheden.
- Sikre viden i et tværfagligt miljø.
- Tilrettelægge ud fra individuelle og efterspurgte tilbud.
- Skabe sammenhæng mellem udredning, pædagogisk & optisk indsats og kompenserende hjælpemidler.

Tilbud

- Vejledning, rådgivning, undervisning til alle svagsynede og blinde i Storstrøms Amt.
- Vejledning, rådgivning og undervisning af pårørende, sagsbehandlere, institutionspersonale m.fl.
- Afprøvning og bevilling af optiske og IT-kommunikationshjælpemidler.
- Afprøvning af øvrige synshjælpemidler og formidling af ansøgninger herom.
- Hjælpemiddelcentralfunktion for så vidt angår synshjælpemidler.
- Kurser, temadage om undervisning, synshjælpemidler, lovgivning, m.v..

Ved besøg på Synscentralen kan der i fornødent omfang ydes støtte til befordring. Undervisning, rådgivning og vejledning er gratis i henhold til Folkeskoleloven og Lov om specialundervisning for voksne.

Et forløb kan være kortvarigt eller strække sig over en længere periode, før sagen henlægges. Sagen genoptages ved fornyet henvendelse som følge af synsmæssige ændringer eller nye behov. Børn og unge følges gennem hele opvækst og skoleforløb uden henlæggelse.

For mere detaljerede informationer henvises til ydelsesoversigterne.

Visitation

Man kan få bistand fra Synscentralen, når synet på det bedste øje efter korrektion er 6/18 eller dårligere¹. Eller hvis synsfeltet er koncentrisk indsnævret til 20 grader eller hvis det halve af synsfeltet er bortfaldet (hemianopsi).

Derudover kan man komme i betragtning til bevilling af optiske hjælpemidler, hvis man har en medicinsk-optisk defineret øjenlidelse jf. Servicelovens §§ 97 & 98.

---

¹ Synsbrøken 6/18 betyder, at man skal ind på 6 meter for at se det, som normalt seende kan se på 18 meters afstand.

Hjælpe midler

Amtsrådet er myndighed og Synscentralen udøver denne, når det drejer sig om tildeling af visse synshjælpe midler.

1. Optiske synshjælpe midler til:

- I. Personer med varig nedsat synsfunktion eller
- II. Medicinsk-optisk defineret varig øjenlidelse

Der ydes ikke tilskud, hvis behovet eksempelvis alene skyldes langsynethed eller nærsynethed op til +/- 16 - 17 dioptrier.

For børn til og med 10 år gælder dog, at der ydes tilskud til briller, hvor styrken er + 7 dioptrier eller derover.

2. Optikunderstøttende hjælpe midler som læselys og læseplade.

3. Særlige IT-hjælpe midler som eksempelvis talesyntese og forstørrelsesprogram.

4. IT-understøttende hjælpe midler som computerbord.

5. Øjenproteser.

Hjælpe midler ydes i henhold til Lov om Social Service.

Sagsforløb

Henvendelse & øjenoplysninger

Ved den første henvendelse om bistand orienteres brugeren om mulighederne og det videre forløb. Inden for 3 dage modtager borgeren en samtykkeerklæring, som returneres til Synscentralen. Samtykket drejer sig om tilladelse til at indhente oplysninger fra øjenlæge. På baggrund af disse oplysninger (bl.a. synsdiagnose, synsstyrke, ordineret optik m.v.) foretages der først en visitation og i positivt fald derefter en faglig vurdering af den mulige hjælp, der kan ydes. Denne første vurdering foretages i et samarbejde mellem synskonsulent, optiker og øjenlægekonsulent.

Det er dog altid brugerens ønsker, der lægges til grund for Synscentralens forslag om den optimale undervisning eller løsning med synshjælpe midler, og brugeren træffer sine egne afgørelser om, hvad han eller hun måtte ønske at ansøge om eller få iværksat.

Ventetid

Den tid, det tager at fremskaffe de nødvendige øjenoplysninger, indgår som en del af ventetiden for brugeren. Senest 7 dage efter at Synscentralen har modtaget de øjenlæge-lige oplysninger, vil brugeren modtage information om det videre forløb, som altid begynder med en dialog med brugeren om de aktuelle behov.

Hastesager har en maksimal ventetid på 1 uge.

Akutsager har ingen ventetid.

Det videre sagsforløb

Et første besøg på Synscentralen tager gennemsnitligt 1-2 timer, og indledes sædvanligvis først med en undersøgelse hos optikeren og derefter udredning / rådgivning / undervisning af en synskonsulent og/eller IT-konsulent.

Synscentralens konsulenter tager også på hjemmebesøg, når det skønnes nødvendigt. Det kan f.eks. dreje sig om undervisning i mobility, som er det fag, hvor blinde og meget stærkt svagsynede lærer at færdes og bruge den hvide stok. Eller det kan dreje sig om

undervisning i ADL (almindelig daglig levevis, altså en anden måde at klare sin daglige tilværelse på når synet er svækket eller borte).

Synscentralen har indgået samarbejdsaftale med 18 optikere i amtet og foretager i betydelig udstrækning henvisning til disse. Som bruger af Synscentralen kan man forvente, at briller leveres af disse optikere på baggrund af recept fra Synscentralen. Der er frit valg af leverandør.

Forventninger til brugerne af Synscentralen

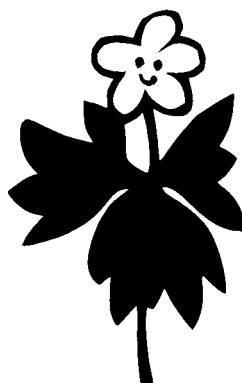
Medvirken til, i et positivt samarbejde, at finde de mest velegnede løsninger. Dvs. at brugeren åbent og målrettet går ind i et forløb, som handler om at vurdere og afprøve nye muligheder og/eller nye måder, at gøre velkendte ting på.

Klage

Klage over serviceniveauet og arbejdet på Synscentralen stiles til: Storstrøms Amt, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. og sendes til Synscentralen, Færggårdsvej 15H, 4760 Vordingborg.

Klage over afgørelse om bevilling af et synshjælpemiddel, sendes inden 4 uger efter afgørelsen er modtaget til:

Synscentralen, Færggårdsvej 15 H, 4760 Vordingborg. Efter ny vurdering foranlediger Synscentralen i givet fald klagen videresendt til klageinstansen: Det Sociale Nævn, Brovej, 4800 Nykøbing F.

Normering og medarbejderforudsætninger

Normering:

- 1 forstander, ledelse, administration og ad.hoc.sager
- 1 viceforstander/synskonsulent for skoleområdet
- 4 synskonsulenter for voksne
- 1 synskonsulent for børn samt døvblinde børn og voksne
- 2 synskonsulenter for IT-området,
- 1 synskonsulent for IT-området 22 timer
- 1 seende assistance (chauffør m.v.) til blind konsulent (20 timer)
- 1 optometrist
- 1 øjenlægekonsulent - 5,5 time/uge
- 1 fuldmægtig, administration, herunder behandling af proteseansøgninger
- 1 sekretær - 23 timer/uge: journal, styring af bookinger og hjælpemidler
- 1 sekretær - 21 timer/uge: regnskab
- 1 servicemedarbejder, ansættelse på særlige vilkår: hjælpemidler og rep. af CCTV'er
- 1 rengøringsassistent - 30 timer/uge

Medarbejderforudsætninger:

Det sikres løbende, at alle medarbejdere på Synscentralen er i besiddelse af opdateret specialviden, ikke mindst hvad angår konsulenternes synsfaglige og pædagogiske viden.

Eksempelvis har synskonsulenterne for voksenområdet som udgangspunkt en uddannelsesmæssig baggrund, der rækker til lærergodkendelse inden for den kompenserende specialundervisning for voksne, herunder speciallæreruddannelse, speciale C, PD/synslinien eller lignende.

Den fagspecifikke uddannelse er instruktøruddannelsen på Institutet for Blinde og Svagsynede eller tilsvarende.

En kompetence svarende til modul 1 og 2 af denne uddannelse er en forudsætning for at indgå med selvstændige opgaveløsninger på Synscentralen.

Synscentralen har i 2006 gennemført intern uddannelse for nyansat medarbejder.

Uddannelsespolitikken må løbende opdateres ud fra brugernes, det omgivende samfunds- og Synscentralens behov for justering og udvikling af kvalifikationer og den enkelte medarbejders ønske om udvikling.

Analyse og forberedelse til kompetenceudvikling og uddannelsesplanlægning er således løbende en vigtig del af den personalepolitiske vinkel.

Kompetenceudvikling sikres endvidere gennem kollegial supervision og netværksdannelse, samt læring på jobbet.

Ydelsesområder

Synskonsulent for blinde og svagsynede børn og unge 0 – 18+ år	
<p>Ethvert barn, der konstateres at være blind eller svagsynet efter en bestemt definition (visus = 6/18 eller tilsvarende) skal lovpligtigt anmeldes til Synsregisteret. Synsregisteret er henhørende under Statens Øjenklinik, og herfra tilgår orientering til den lokale synskonsulent med anmodning om rådgivning og vejledning. Dette netværk er grundlaget for at kunne opspore og hjælpe disse børn. Anmeldelser til synsregisteret sker hovedsageligt fra øjenlæger og i mindre grad fra optikere, men af og til også fra synskonsulenten</p>	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ny henvisning	<p>Sagsudredning og afklaring: Rekvirering af øjenlægelige oplysninger. Gennemgang af disse med Synscentralens øjenlæge og optiker. Besøge hjemmet, institutionen / skolen / uddannelsesstedet. Afklarende møder med institutioner og forældre. Analyse, forslag / rapport. Aftaler om forløb.</p>
Kendt barn / ung	<p>Observation i skole / institution. Møder med skole, institution, forældre, sagsbehandler, PPR og vejledere på uddannelsesinstitutioner. Elevkurser / aktiviteter. Lærerkurser. Institutionsindretning (f.eks. belysning, afmærkning). Regionale / landsdækkende tiltag for specifikke grupper (f.eks. punktlæsere) Indkaldelse til optisk undersøgelse og udredning på SC.</p>
Undervisningsmaterialer og hjælpemidler	<p>Udredning af behov, herunder afprøvninger og undervisning på Synscentralen. Sikring af tilvejebringelse af særligt tilrettelagt undervisningsmateriale og synshjælpemidler. Løbende evaluering af behov og teknologisk udvikling.</p>
Undervisning, rådgivning og vejledning	<p>Rådgive om handicapkompenserende og hensyntagende undervisning for alle blinde og svagsynede børn og unge, alle fag og alle trin. Børnehave/daginstitution, folkeskole/SFO, ungdoms-uddannelser samt ifm. erhvervsvejledning. Varetage undervisning i særskilte områder, f.eks. punktundervisning for nye lærere og for forældre samt punkt, IT og mobilityundervisning m.v. for eleverne.</p>
Omfang	<p>Varierer efter behov og den kontekst barnet / den unge befinder sig i. Alle børn besøges mindst en gang årligt, de fleste adskillige gange. I tilfælde, hvor der opstår særlige behov, aftales en kontinuerlig besøgs- og møderække, med indlagt observation. Årlige lokale eller regionale kurser for lærere i specifikke fagområder (f.eks. idræt, fysik for blinde elever, brug af teknologi, undervisningsmetodik / inkluderende undervisning, sociale kompetencer m.m.). Årlige lokale eller regionale kurser for børn og unge (f.eks. brug af hjælpemidler, afklaring af uddannelsesvalg, børnemøder m.m.).</p>
Udviklingsarbejder	<p>Udviklingsarbejder genereres efter aktuelle behov for at justere den daglige praksis.</p>

Synskonsulent for voksne	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ny henvendelse	Rekvirering af øjenlægelige oplysninger. Gennemgang af disse med SC's øjenlægekonsulent. På baggrund heraf beslutning om, hvorvidt borgeren i første omgang indkaldes til afprøvning på Synscentralen, henvises til ekstern optiker eller om der foretages hjemmebesøg.
På Synscentralen (1)	Sagsudredning/afdækning af behov. Præsentation af hjælpemuligheder samt afprøvning, instruktion og undervisning i brugen af optiske og ikke-optiske hjælpemidler. Rådgivning/vejledning/undervisning, f.eks. mht. kompenserende teknikker og metoder, herunder ADL og mobilityundervisning. Udlån af hjælpemidler. Ansøgning til kommune om hjælpemidler. Journalisering/rapportering. Så vidt muligt inddragelse af nærmeste pårørende, således at disse får forståelse for synsnedsettelsen og dens konsekvenser. Aftale om videre forløb.
I hjemmet (2) Rådgivning/vejledning/undervisning	Som 1. Herudover boligindretning (f.eks. belysning, afmærkning). Undervisning i handicapkompenserende områder: Brug af svagsynsoptik. ADL, f.eks. køkkenaktiviteter, rengøring, tøjvask, måltidsteknik, kommunikation. Mobility, f.eks. brug af lang stok, orientering, ledsageteknik, ruteindlæring. Punkt (Braille).
Opfølgning	Telefonisk opfølgning og fornyede aftaler.
Genhenvendelse	Sker som oftest fordi synet er skredet eller fordi nye behov er opstået. Det videre forløb som 1 el. 2.
Omfang	I høj grad individuelt efter behov. I tilfælde med særlige behov aftales længere forløb, f.eks. mobilityforløb. Årlige informative arrangementer for nye brugere. Kurser (holdundervisning) efter behov, f.eks. pårørendekurser, køkkenkurser.
Brugere i erhverv	Afprøvning på Synscentralen (se 1) Besøg på arbejdspladsen (f.eks. behov for mobility, rådgivning af arbejdskolleger m.fl.). Indretning af særlige hjælpemidler.
Opsøgende arbejde	F.eks. screenings- og kursustilbud indenfor udvalgte indsatsområder (døvblinde, udviklingshæmmede m.fl.).
Kurser	For brugere og personale samt studerende m.fl.

IT-synskonsulent for synshandicappede 0 – 90+ år	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ansøgning om hjælp fra borger	<p>Sagsudredning og afklaring: Indhentning af øjenoplysninger fra øjenlæge samt evt. gennemgang af øjenoplysninger med SC's øjenlægekonsulent og optiker.</p> <p>Indkaldelse til og afholdelse af IT-afprøvning på SC.</p> <p>Orientering om sagsgangen herunder aftaler med bruger om mål og forløb for undervisningen, der gives efter behov og den kontekst brugeren befinder sig i.</p> <p>Skrivning af rapport over afprøvningen med afklaring af hvilke hjælpemidler der er behov for og hvad brugeren ønsker.</p> <p>Deltagelse i udredning/afgørelse af sagen i bevillingsudvalget.</p>
Undervisning samt kurser	<p>Undervisning i brug af det kompenserende udstyr.</p> <p>Fejlretning på IT-udstyr (hardware og software).</p> <p>Telefonsupport til brugere af IT-hjælpemidler.</p> <p>Afholdelse af kurser for brugere samt kurser for lærere der underviser børn med synsnedsættelse.</p> <p>Sikring af tilvejebringelse af særligt tilrettelagt undervisningsmateriale.</p>
Hjælpemidler	Indkøb af IT-hjælpemidler (hardware og software) fra leverandør samt installation af software, opsætning og konfiguration af samme.
Vedligeholdelse af viden på området	<p>Vedligeholde viden om IT-hjælpemidler, samt følge med i ny teknologi både indenfor alm. IT samt handicap-IT.</p> <p>Deltagelse i regionale / landsdækkende netværk for det specifikke område. (IT-hjælpemidler).</p> <p>Deltagelse i IT-kurser for alm. IT samt specielt handicap-IT.</p> <p>Deltagelse i konferencer for handicap-IT.</p>
Intern IT-support samt system-administration	Vedligeholdelse og support på al intern IT. (netværk, printere, arbejdsstationer, servere samt databaser)
Intern undervisning	Undervisning til kolleger vedr. brug af de interne IT-systemer (post, kalender, journalsystem, tekstbehandling og regneark)

Speciallæge i oftalmologi	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Vurdering af henvendelser	Gennemgang af samtlige henvendelser. Sikring af øjenlægelig dokumentation, herunder administrativ vurdering af, om den øjenlægelige behandling hos egen øjenlæge og evt. på øjenambulatorium er fulgt og gennemført. Deltager ved beslutning om optagelse eller afvisning.
Visitation	Medvirker med social-medicinsk vurdering til forslag om igangsætning af tilbud som første besvarelse på henvendelsen.
Behandling af ansøgninger	Sammen med Synscentralens optometrist behandles ansøgninger om synshjælpemidler i forhold til Vejledning til Lov om social service: Medicinsk-optisk defineret varig øjenlidelse og/eller varigt synshandicap
Rådgivning og vejledning	Gennemgår over for og sammen med synskonsulenten de specifikke øjendiagnostiske forhold ved enhver henvendelse, herunder udpegning af hvilke optiske hjælpemidler og strategier, som umiddelbart kan udledes af de indhentede oplysninger. Øjenlægelige faglige drøftelser med Synscentralens optometrist.
Undervisning	Intern undervisning i tematiske oftalmologiske områder. Formidling af aktuel viden og debat fra internationale tidsskrifter.
Uddannelse	Medvirker ved Synscentralens interne grunduddannelse for nyansatte synskonsulenter

Optometristområdet	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Primær funktion	Klinisk synsundersøgelse af amtets svagsynede borgere hvilket indebærer måling af øjets synsfejl, farvesyn, kontrastsyn, synsfelt, beregning af specialoptik, receptudstedelse samt journalskrivning. Objektiv udmåling af synsstyrken, hvor patienten ikke selv kan medvirke i den subjektive del af undersøgelsen.
Undervisning	Undervisning, efteruddannelse samt supervision af de optikere, amtet har indgået samarbejdsaftale med.
Synsundersøgelse ved medicinsk-optisk definerede øjensygdomme	Defineres ved at synsevnen er normal, men hvor specialoptik er nødvendig for at afhjælpe synslidelsen. Her kan det bl.a. være tale om ekstrem optiske synsfejl, hvor det er nødvendigt at tilpasse specialkontaktlinser eller meget stærke briller.
Synsundersøgelse af børn i synsregistret	Omfatter udviklingshæmmede og normalbegavede børn med synsfunktion mindre end eller lig med 6/18.
Rådgivning/vejledning/undervisning	Brug af svagsynsoptik.
Efterkontroller	Brugere der har behov for efterkontrol indkaldes efter behov eller aftale.
Kurser	For optikere For brugere For synskonsulenter
Serviceoven	Sagsbehandling om tilskud til hjælpemidler, der dækkes via Serviceoven.

Sekretariatet	
Ydelsesområde	Specifikke ydelser
Ny henvendelse	Telefonmodtagelse/personlig henvendelse/skriftlig. Rådgivning omkring kriterier - visus – lovgivning. Oprette ny sagsmappe i edb og papir. Udstede og fremsende samtykkeerklæring. Rekvirere øjenlægelige oplysninger evt. andet. Videregive sag til øjenlægekonsulent. Herefter retur med besked om skrivelse vedr.: Indkaldelse til SC – besøg i hjemmet – ekstern optiker - afvisning.
Hjælpe midler	Indkøb. Registrering af hjælpemiddel. Registrering af udlån til brugere (udlåns erklæring). Finpudse og afsende ansøgning til kommune. Udbringning/afhentning af hjælpemidler. Reparation og rengøring af hjælpemidler, - evt. kontakte reparatør.
Daglige opgaver	Telefonpasning. Post. Rådgivning. Modtagelse og servicering af brugere. Udbetale kørepenge.
Regnskab	Modtage fakturaer: Pr post eller elektronisk. Kontrollerer – konterer - bogfører. Diverse regnskabsudtræk. Registrering af it-udstyr til brugere.
Ansøgninger fra optikere	Oprettelse af journal ved modtagelse. Kopieres og videregives til optometrist, - der godkender/giver afslag på ansøgning. Sendes retur til optiker efter godkendelse. Kopieres og arkiveres til brug i regnskabssammenhænge.
Undersøgelser	Eksempelvis: CCTV – undersøgelsen og UMV-undersøgelsen.
Ad-hoc opgaver	Indkøb af kontorartikler. Registrere ferie og fravær. Udsendelse af invitationer i.f.m. diverse arrangementer. Udskrive deltagerliste i.f.m. diverse arrangementer. Arrangerer befordring i.f.m. diverse arrangementer. Registrerer bortgang af brugere. Udlån af SC's konferencelokale. Mindre ad-hoc opgaver for konsulenter. Dække bord og afrydning. Assistere ved arrangementer. Udfærdige rejseplan/billetbestilling.
Tjenestebiler	Sørge for at bilparken er køreklar. Bykørsel – indkøb.
Fremstilling af under-visnings-materialer	Bankoplader, telefonlister m.m. Overføre diverse materialer til punkt.

Fokusområder

1. Udviklingshæmmede med synsproblemer

Amtsrådsforeningen besluttede i 2004 at øge indsatsen for udviklingshæmmede med synsproblemer. Denne indsats er i 2006 fortsat varetaget af personalet på Synscentralen gennem en række konkrete tiltag.

Formidling af vejledende kriterier for henvisning til læge/optiker og styrkelse af specialpædagogisk bistand

Der har været holdt møde for 4 personalegrupper i sociale virksomheder.

Der har været afholdt fyraftensmøde for personale på en social virksomhed om udviklingshæmmede med synsproblemer og forslag om tiltag.

To klubber for udviklingshæmmede har haft en foredragsaften om synsproblemer og hjælpeforanstaltninger

Synskontrol og videregivelse af synsoplysninger

Der er foretaget pædagogisk synsafprøvning for 55 brugere på 4 sociale virksomheder i amtet.

Efter vurderingen har synskonsulenten i samråd med Synscentralens øjenlægekonsulent udsendt brev til brugeren med forslag til videre opfølgning. Det kan dreje sig om opfordring til få brillerne kontrolleret hos optiker, anbefaling om at gå til øjenlæge eller anbefaling om lys på arbejdspladsen.

Her er statistik fra en virksomhed:

22 personer ønsker vurdering.

12 personer har briller i forvejen, heraf vil 6 personer muligvis kunne få bedre syn med ændrede briller.

4 personer vil sandsynligvis få bedret deres syn med briller.

4 personer er anbefalet bedre lys på arbejdsplads.

Synscentralen har indhentet øjenlægeoplysninger på en person for at kunne foretage en mere kvalificeret vurdering.

Desuden blev der lavet forslag om lys på værkstederne, hvilket både brugere og personale har fået glæde af.

Persongruppen over 30 år med Downs Syndrom i et bo- og naboskab har fået tilbud om en optisk udredning på Synscentralen.

Skemaer til iagttagelse af synsafærd og henvisning af udviklingshæmmede kan findes på www.visus.dk, under menupunktet: Skemaer.

Der kan læses yderligere om tiltag for udviklingshæmmede med synsproblemer på www.asius.dk

2. Nye teknologiske hjælpemidler

Wayfinder

Den teknologiske udvikling tilbyder nye muligheder for hjælp til at færdes som blind, Synscentralen har i 2006 set på et program kaldet "Wayfinder", som installeres på en mobiltelefon og som i samspil med en lille og handy GPS-modtager giver vigtig information om en ønsket rute. På samme måde, som det er de fleste kendt fra GPS-systemer i biler, får man mens man færdes, besked om hvornår man skal dreje, hvor langt der er til næste sving, hvornår man er fremme ved målet m.m. Dette giver mulighed for, at den blinde på egen hånd bliver i stand til, at finde frem til en given adresse (butik, offentligt kontor, togstation, bekendte eller f. x. finde hjem selvom vejen går gennem ukendte områder.

Vi besluttede at indkøbe programmet "wayfinder" og GPS-modtagere til nogle brugere, som havde vist interesse for dette redskab og som i forvejen var rutinerede brugere af mobiltelefon med taleprogram, hvilket er en forudsætning for at wayfinder kan betjenes. De fik lejlighed til at bruge programmet i dagligdagen i nogle måneder.

Wayfinder er ikke udviklet som hjælpemiddel for blinde, og har da også vist sig at have nogle begrænsninger. Det viser sig f. eks. ved, at det ofte ikke er i stand til at guide i stisystemer beregnet for fodgængere. Præcision og de informationer man får undervejs er ofte heller ikke så gode som det er ønskeligt. Dog – for den som er meget sikker i at færdes på egen hånd og som er indstillet på at leve med de tekniske udfordringer og begrænsninger, giver det større uafhængighed af andres hjælp og nogle muligheder for at færdes, som ikke tidligere har eksisteret.

Punktnotationsapparater

En blind persons behov for at skrive noter, føre kalender, adresse og telefonbog, samt at medbringe relevant læsestof som f.eks. bøger og mødereferater er et transportabelt hjælpemiddel kaldet punktnotatapparat. De tidligere anvendte apparater ved navn Braille lite og Logtext, er af forskellige grunde ikke længere til rådighed. Vi har derfor fokuseret på nye løsninger til at opfylde disse behov. Den teknologiske udvikling peger i flere forskellige retninger, men vi finder i øjeblikket at et apparat kaldet Pronto og et andet kaldet Pac Mate, er tidssvarende løsninger. De udmærker sig ved langt bedre at kunne fungere sammen med f.eks. computere hvilket er vigtigt, når man skal overføre tekster. De har også flere faciliteter og endelig er de blevet mindre og dermed mere transportable.

Oplæsningsapparat

Det såkaldte oplæsningsapparat er et andet område hvor den teknologiske udvikling er blinde og stærkt svagsynede til stor hjælp.

Lidt forenklet kan man sige, at man placerer den tekst man vil have læst op på apparatet og trykker på en knap, og efter et kort stykke tid bliver teksten læst op ved hjælp af syntetisk tale. Selvom teknikken endnu har nogle begrænsninger over for tekster med et kompliceret layout så som kontoudskrifter avissider m.m. er apparatet til stor hjælp for den, som ikke har mulighed for eller er motiveret for at tage den store udfordring op, at lære at bruge en computer som nyblind eller svagsynet.

3. Brugertilfredshedsundersøgelse 2006

Undersøgelsen er foretaget som spørgeskemaundersøgelse blandt de voksne brugere, som Synscentralen havde kontakt med i perioden januar – juni 2006. I alt 436 personer modtog spørgeskemaet og 312 besvarelse kom retur (svarprocent: 71,5)

Hvilket årstal er du født i :

Kontakten til Synscentralen har bestået af (sæt gerne flere krydser):

Telefonisk kontakt:	Besøg i hjemmet:	Besøg på Synscentralen:
176	228	220

Spørgsmål	Pro-blem	Ikke optimalt	Opti-malt	Ved ikke/ Ikke relevant	Ved ikke/ Ikke relevant
Hvordan var dit kendskab til din diagnose før kontakten til Synscentralen?	49	73	117	53	20
Hvordan var dit kendskab til din diagnose efter kontakten til Synscentralen?	7	14	235	37	19
Hvordan oplevede du modtagelsen på Synscentralen ?	1	2	279	15	15
Var personalet ved ankomsten tilstrækkelig serviceminded og imødekommende?	0	1	287	11	13
Blev du orienteret om, hvordan besøget skulle forløbe?	0	17	249	28	18
Fik du mulighed for at fremlægge dine problemer?	0	9	285	7	11
Oplevede du, at dine problemer blev forstået/blev taget alvorligt?	2	8	288	4	10
Havde du tillid til den hjælp, du fik fra Synscentralen?	2	5	290	3	10

Spørgsmål	Pro-blem	Ikke optimalt	Opti-malt	Ved ikke/ Ikke relevant	Ved ikke/ Ikke relevant
Var der tilstrækkelig tid?	3	10	277	5	17
Fik du klar og forståelig råd og vejledning?	2	11	272	8	19
Fremstod personalet kompetent?	0	3	280	5	24
Blev du behandlet som et individ og ikke bare som "en i rækken"?	0	6	279	8	19
Hvorledes oplevede du Synscentralens indretning og atmosfære?	2	10	227	36	37
Nogle synshjælpemidler leveres af kommunen andre af Synscentralen (Amtet). Hvorledes har Synscentralens leveringer fungeret?	0	14	263	15	20
Hvordan vurderer du samlet Synscentralens faglige hjælp til dig?	0	5	281	7	18

Ris og ros (skriv, hvad du vil)_____

Du beslutter selv, om du vil være anonym eller anføre dit navn:

Navn:_____

Adresse_____

Ris og ros
Personalet har altid været ualmindeligt flinke, venlige og hjælpsomme.
Meget venlig behandling.
Jeg har haft en stor hjælp i Synscentralen, og håber at det kan fortsætte. Alle er søde og forstående.
Stor ros.
Personalet er meget venligt. Generelt stor tilfredshed. Skrevet ned for NN efter gennemgang af hvert spørgsmål af NN. 3.9.2006
Lad kommunen overtag - og bliv hvor I er. Det er praktisk for de fleste.
Meget ros til personalet som altid har gjort et meget stort hjælpsomhed og forståelse overfor mig i en vanskelig tid.
Jeg har altid fået en fin behandling af alle.
Alt fungerede perfekt.
Meget ros.
Jeg er virkelig glad for forståelsen af mine problemer. Fik god orientering om hvilken hjælp der kan ydes. Men mine tv-briller virker ikke mere, - kan ikke se ansigterne mere på skærmen.
Meget tilfreds med alt og alle.
Det var en meget positiv oplevelse at møde jeres forståelse af mit problem. Klare oplysninger og god tid til at svare på mine spørgsmål.
Er altid blevet mødt af et venligt, dygtig og forstående personale.
Meget taknemlig, håber I stadig vil hjælpe mig.
En virkelig rar oplevelse, hvor jeg selv fik lov at bestemme farven (ikke så meget) på mine glas. Resultatet super/super.
Jeg har kun haft positive oplevelser med Synscentralens personale og har altid fået den hjælp jeg har haft behov for både på Synscentralen og ved hjemmebesøg.
Min ros er måske overdrevet, men svarmulighederne er ikke optimale. Lidt flere grader havde været ønskeligt.
Spørgsmål 14) * Læselampe ved lænestolen bør kunne stå på gulvet. En sådan har jeg købt selv.
Altid hjælpsom.
Man føler, at I gør alt for at man får et liv som fungerer så godt som muligt.
Været hjælpsom og imødekommende.
Jeg synes det fungerer fint !
Har skrevet dette for min mand. – NN
Tak for god og venlig behandling, jeg er meget tilfreds.
Fuld tilfredshed i enhver henseende.
Jeg er tilfreds med hjemmebesøg og behandling på Synscentralen.
Store ros.
Jeg er meget tilfreds med al den hjælp fra Synscentralen og ville aldrig have klaret mig så godt, som jeg gør. Der bliver gjort en alvorlig fejl, hvis den lukkes.
En stor ros til Synscentralen.
Jeg synes, at jeg er meget heldig - med alt hjælp ! TAK
Alt i alt en god behandling.
Jeg er meget glad for den hjælp jeg har modtaget.
Det vil være et stort tab for Synscentralens brugere at miste denne institution til at yde hjælp og vejledning.
Altid hjælpsomme med at finde den rette person.
Ros til Damerne ved omstillingsbordet.
Glad for hjemmebesøget.
Var meget tilfreds Malene + Henrik venlige og rare.
Har haft besøg i hjemmet flere gange med tilbud om flere hjælpemidler. Meget positivt.
I yder en god service !!
Der var ikke tid til at se udstillingen. Lovet mærkning af mit komfur har ikke fundet sted.
Positivt overrasket over den faglige ekspertise og gode atmosfære.
Jeg har været meget tilfreds med besøg i hjemmet, og De kommer, når jeg ringer.
Jeg håber, at Synscentralen fremover vil forblive som der er nu.
Har haft stor glæde af hjælpen fra Anne Merete Møller. Samt en fin og god behandling af Henrik ? (efternavn)
Venterum uden lys meeget længe - lang ventetid uden orientering.

Ris og ros
Dygtigt, behageligt veluddannet personale.
Jeg blev behandlet godt og der var god tid til behandling.
Jeg har kun ros tilovers for afdelingen. Jeg har kun oplevet en superduper behandling. Tusind tak for det.
Jeg har aldrig været på Synscentralen, men dertil skal jeg sige, at jeg er blevet behandlet godt - i hjemmet.
Har kun gode erfaringer.
Den eneste "ris" er dette skema. Ordet "optimalt" er et for vanskeligt ord at forså for ældre mennesker. Hvorfor ikke kalde det for "fuldt tilfredsstillende".
O.K.
Fantastisk god vejledning og støtte.
Dårlig beliggenhed i forhold til tog og bus! Men særdeles god service!
Mit håb er, at det udmærkede samarbejde vil fortsætte under de nye strukturændringer. Jeg har kun ros og taknemmelighed til systemet, som det fungerer nu!
Har kun positive ting at sige om den hjælp og støtte jeg har modtaget fra Synscentralen.
Alt godt.
Vi fik en dejlig modtagelse i hyggelige omgivelser og jeg som ægtefælle blev taget med på råd. - NN
Har været godt tilfreds med Synscentralen.
Beligheden usentral.
For langt fra Stationen.
Jeg har kun ros til Synscentralen på alle punkter, utrolig stor hjælpsomhed og venlighed af alle ansatte.
Hjælpen fra SC giver mig tryghed i min tilværelse som enlig og gammel. Uden SC "gik det ikke"!
Damerne er helt ok og søde, men optikeren har ikke tid nok.
En fantastisk behandling og hjælp jeg har fået. Vi kan ikke undvære Synscentralen. Tusind tak til Henrik fra NN og NN.
Fin ros og god behandling.
Meget fin behandling.
NN har været meget glad for kontakten med Synscentralen.
Både undersøgelse og diagnose var grundig og præcis. Den efterfølgende konsulenthjælp og servicering med hjælpemidler har ligeledes været helt i top. (ved NN).
En meget fin behandling helt igennem kun ros til Sentralen.
Har haft besøg 1 gang, meget tilfreds, meget sød betjening. Tak!
Det var optikeren, der oplyste om at der var noget der hed Synscentralen. Ellers var vi aldrig kommet i kontakt med jer. - Ufyldt af svigerdatter på NN vegne. (navn ulæseligt - vj)
Flink, rar og forstående.
Jeg har hele vejen fået meget fin behandling og hjælp, især af Anne Merete. Jeg er kun tilfreds.
Vi fik rigtig god behandling og det var en rigtig god og grundig undersøgelse.
Vi synes, at rådgivningen var kompetent og personlig.
Jeg er meget glad for kontakt med Synscentralen. Man får altid hjælp og vejledning og så er de altid meget venlige.
Tak for nye briller + skrivebord. P.t. 5x stærkere end gamle, - kun muligt takke være Jer.
OK
Har ikke været på Synscentralen. Øjenlægen kontaktede Synscentralen, hvor i kom med en lampe. Personen, der kom, havde meget travlt.
God oplevelse, men mit syn er ikke godt.
Medhjælperen fra Synscentralen besøgte mig i mit hjem, hvilket jeg var meget glad for.
Der er kun ros.
I støtter godt om et synshandicap, så jeg kom til at fungere bedre. Jeg kan læse lydbøger nu.
Har fået en god behandling. TAK
Jeg har ros til konsulenten samt kurset for svagseende.
Jeg håber på et besøg inden den mørke tid begynder, da der sidst blev talt om standerlampe.
Hurtig betjening.
GODT.
Hjemmebesøg (Malene).
3 og 4 Spørgsmål) Personalet var til møde 1/2 time / 3/4 time inden jeg "kom til". Optikeren var behagelig og gav sig god tid. Damen ved hjælpemidlerne var frustreret og urolig !!

Ris og ros
Jeg håber sandelig, at jeg kan benytte Synscentralens ekspertise også efter kommunesammenlægning. Ellers kunne jeg godt frygte at mange synshandicappede ville få et problem.
Jeg er tilfreds med at modtage nye bånd med posten og returnere de brugte.
Jeg vil bede om besøg i hjemmet, således at jeg får fuld valuta for hjælpemidlerne, jeg har fået udleveret.
Mange tak for det venlige brev med forskellige spørgsmål, som jeg har besvaret så godt som muligt. Mit ønske er, at jeg også fremover må få den gode kontakt med Synscentralen + personale efter behov. Venlig hilsen
Jeg er blevet hjulpet med glas i en styrke således, at jeg nu ser meget bedre og har fået et moderne let stel. Er meget taknemlig for alt.
Held og lykke - en stor hilsen.
En meget venlig og meget menneskelig personale.
Rettidig levering af lampe og lup.
Jeg følte Jeg var i gode hænder og fik superfin behandling. TAK
Ordet "ros" er understreget med 2 streger.
Når problemet er at man ikke kan se er det begrænset, hvor meget man har ud af hjælpen.
Se bemærkninger i skema til - Indretning - atmosfære.
Oversigtskortene til de forskellige bygninger er ikke specielt gode til mennesker der ser dårligt. En meget venlig og omsorgsfuld måde at behandle en på. Bliv ved med det!
Mor ønsker sig en let læselup med Lys!
Min hjælper kunne godt tænke sig at høre om der er former for spil, man kan spille, når man er hel blind og gammel.
Det er svært at finde ud af, hvor man skal hen i begyndelsen, men Falck ved det som regel.
Tusind tak for al hjælp, det kunne ikke være bedre tak.
Mange roser til behandling. Håber fortsat
Fin behandling.
I stedet for krydsr, vil jeg tillade mig at skrive. Jeg havde en virkelig god dag på Synscentralen. De var søde og flinke alle dem jeg kom i berøring med; og de gav sig god tid. Brillerne som jeg skulle have fik jeg ret hurtigt, og dem er jeg stadig glade for.
Tak for god behandling.
En stor ros til jer for hjælp og hurtig handling. Kommer fra dag til dag.
Mit syn svækkedes gradvist meget: Jeg bev opereret for grå stær den 19. Januar 2006 og blev glædeligt overrasket over resultatet. Det er nok ikke 100%, men meget fint synes jeg Gid det må vare ved. Det er rart at vide, at I bare er der for os. - Tak for det. Venlig hilsen
Minus
Det ville være dejligt at vide hvilke hjælpemidler der findes.
Synscentralens besøg og vejledning er uundværlig og ville være kaotisk for (søn) uden . TAK - MOR - NN
Dette skema er tåbeligt! Sig ønsker, at SC aflyser aftaler, man ikke kan holde.
Min mor kan ikke rigtigt huske og svare på det. Venligst datter (vist nok) NN
Søde, rare og hjælpsomme mennesker.
Udfyldt ved hjælp fra / NN
Kan ikke overskue alle de spørgsmål.
Mere forklaring om problemet.
Mangler (?) social rådgivning, f.eks. Rådgivning og hjælp til at søge bistanstillæg.
Alt super fint.
Fik oplyst, at I ikke var i stand til at give nogle hjælpemidler. Mit ønske: Gid jeg kunne se TV.
Har været til utrolig stor hjælp og er det stadig.
Jeg vil give dem ros.
Er så synshæmmet, at der tilsyneladende ikke kan gøres mere. Hele forløbet af hjælpen har været ok. Udfyldt af søn - NN.
Kun ros.
For mig betyder Synscentralen alt. Jeg får næsten al min hjælp/hjælpemidler via Synscentralen.
Fjernsynsbrillerne skulle være indrettet således, at de kunne sættes på almindelige briller uden gene.
Har aldrig besøgt Synscentralen. Jeg er 97 år, derfor får jeg besøg i hjemmet.
Det ville være en fordel, om man kunne formulere spørgsmålene, så også "gamle mennesker" kunne forstå/besvare skemaet. Anvend et mere "ligetil" ordvalg.

Ris og ros
Synscentralens nye beliggenhed er ikke særlig optimal. Godt med en Synscentral, hvis autoritet kommunerne reagerer hurtigt overfor, hvilket ikke altid er tilfældet, når det går gennem DBS' konsulenter.
Er godt tilfreds.
Den dame der var hos mig var venlig og meget forklarende og jeg er glad for, at jeg igen kan læse.
Jeg oplever Synscentralens personale som hjælpsomme og yderst kompetente, samtidig har de givet mig hjælpemidler, som letter min hverdag. For min farmor - NN.
Godt tilfreds.
Det er kun roser I skal have. Tak for den gode hjælp fra jer.
Spørgsmål 14 (2): Har ringet og ville have byttet 2 stk. hjælpemidler (Lonny var der ikke). Fik en meget dårlig behandling af sekretæren. (Det skulle både gå igennem møder og øjenlæge m.m.)
Se vedlagte brev dateret 03-09-2006: Jeg vil gerne på denne måde give udtryk for min taknemmelighed for den hjælp og service Synscentralen har ydet mig gennem årene. En særlig tak til Jesper Kryger for hans måde at være på samt den forståelse han har for mit synshandicap. Også en tak til Uffe for vejledning over telefonen, når jeg har haft problemer, når Jesper ikke har været til stede på centralen. Også et klap på skulderen til jeres omstillingsdamer for deres venlige og behagelige måde at tale med. Det er derfor mit håb, at den nye Lolland kommune vil tilslutte sig og bruge jer, når I overgår til Ny Vordingborg kommune. Med venlig hilsen NN
Jeg syntes Synscentralen fungerer godt, dog ville jeg sætte pris på at hjælpen kunne komme hurtigere efter henvendelse. Jeg ville sætte pris på at al hjælp til blinde kom fra en udvidet Synscentral, i stedet for at være overladt til inkompetent kommunal "hjælp".
Meget tilfreds med det hele.
Håber det må køre i samme ånd som hidtil.
Meget tilfreds. Modtaget pr. telefon af sekretær Vivi Juul, idet NN ikke er i stand til at udfylde skemaet selv.
En overlæge på RH's Øjenafdeling mente, at Vordingborg Synscentral er blandt landets bedste - måske endda den bedste.
Hjælpen bør følges op (årlig kontakt) således Synscentralen har tjek på hjælpen eller mangel på samme.
Jeg er glad og tilfreds med Synscentralens hjælp og behandling.
Ros.
Det har bare været et fantastisk sted at komme, jeg har været utrolig glad for at komme der.
Har kun været tilfreds.
Stor venlighed.
Mor har været/er meget glad og tilfreds med hjælpen fra Synscentralen, især den personlige kontakt. - NN.
Dagligdagen blev letter med hjælpen fra Synscentralen.
Spørgsmål 1 og 2 er efter mit skøn svære at forstå derfor ?.
Sødt og dejligt personale, jeg er meget glad for Synscentralen.
Har altid været meget glad for at komme på Synscentralen, og altid blevet behandlet særdeles godt.
Disse svar er efter besøg i hjemmet og telefon.
Datter udfyldt skema. Med venlig hilsen NN
Jeg er yderst tilfreds med det hele!
Helt perfekt behandling - og meget søde.
Altid venlige og imødekommende.
Vores mor er meget glad og tilfreds med den behandling hun får hos jer.
Jeg har fået en fantastisk hjælp af alle de ansatte, jeg har haft kontakt med og er meget taknemmelig for rådgivning, lån af hjælpemidler, som har betydet, at jeg i de 5 år jeg havde grå stær (er lige opereret i 2006) har kunnet beholde mit arbejde og klare mig i hverdagen.
Synscentralen i Storstrøms Amt - Vordingborg - er det bedste der findes. Jeg håber, den bliver bevaret og at man stadig kan ringe direkte dertil i fremtiden.
Fuldt tilfreds med Synscentralens personale.

Ris og ros
Ros.
Håber det fortsat bliver samme gode service og hurtig levering i ny Vordingborg Kommune.
Jeg savner undervisning i spiseteknik.
Ros - rigtig meget.
Alt i orden. Jeg har spurgt (søn) om hvad og hvor der skulle krydses. NN
I har hjulpet mig godt.
Kompetent og venlig behandling.
Jeg håber, Synscentralen kan råbe politerne op. En så velfungerende institution kaster man ikke blot på møddingen på rund af en såkaldt "regionsreform".
Har været fuldt ud tilfreds.
Det er vel problematisk at udsende et spørgeskema til et menneske, der ikke er i stand til at læse det, at se det - ? Hjemmehjælpen har ikke tid ta læse, hjælpe med såkaldte personlige fornødenyder. For min lille mor, NN (datter)
Rigtig god behandling.
Min mand påpeger, at service var ovenud fin og er godt tilfreds.
Jeg føler mig godt behandlet og har fået en perfekt behandling.
Jeg vil sige mange tak for al god behandling af øjenlæger og personale.
Jeg vil til en hver tid komme igen, når det bliver nødvendigt.
Jeg har altid modtaget en forstående og venlig behandling på SC og altid fået de hjælpemidler, jeg havde brug for.
Henrik Holton har været utrolig flink.
God.
Stor ros!
Bør absolut bibeholdes i den nuværende standard og med det dejlige personale og dejlige atmosfære.
Kun ros. Godt behandlet.
Konsulent tilbød mig lift tilbage til Nykøbing F.

Tværfagligt samarbejde

Synscentralens handicapkompenserende hjælp til blinde og svagsynede borgere bygger på et internt, tværfagligt samarbejde mellem synspædagoger, optiker og øjenlægekonsulent. Fokus ligger på en faglig udvikling af hvert enkelt område, som i samspillet skaber mulighed for den bedste indsats overfor den enkelte. Alt dette understøttes af et velfungerende sekretariat, der bl.a. sikrer, at den borger, der henvender sig, får kontakt til den rette på Synscentralen og at de udlånte hjælpemidler er funktionsduelige.

Derudover er Synscentralens bistand til blinde og svagsynede indlejret i et tæt samarbejde med pårørende og en række andre fagpersoner og faglige områder:

Kommuner.(PPR, ergoterapeuter, sagsbehandlere, plejepersonale)

Lokale øjenlæger og optikere

Skoler, institutioner, uddannelsessteder

Statens Øjenklinik

Synscenter Refsnæs

Landsdækkende synsfaglige netværk

HMI (Hjælpemiddelinstitutet)

Instituttet for Blinde og Svagsynede

Døvblindekonsulent

Tolke

Dansk Blindesamfund og Dansk Blindesamfunds Ungdom

Landsforeningen "Værn om Synet"

Hjælpemiddelleverandører (herunder udvikling af hjælpemidler)

Lokale el-installatører

Tekniske forvaltninger (mht. tilgængelighed)

Rådgivning mht. nybyggeri (f.eks. arkitekter)

Administrative enheder i kommuner og amt

Synscentralen råder over fem tjenestebiler hvoraf de fire er permanent udstyret med en betydelig samling af synshjælpemidler og -undervisningsmaterialer

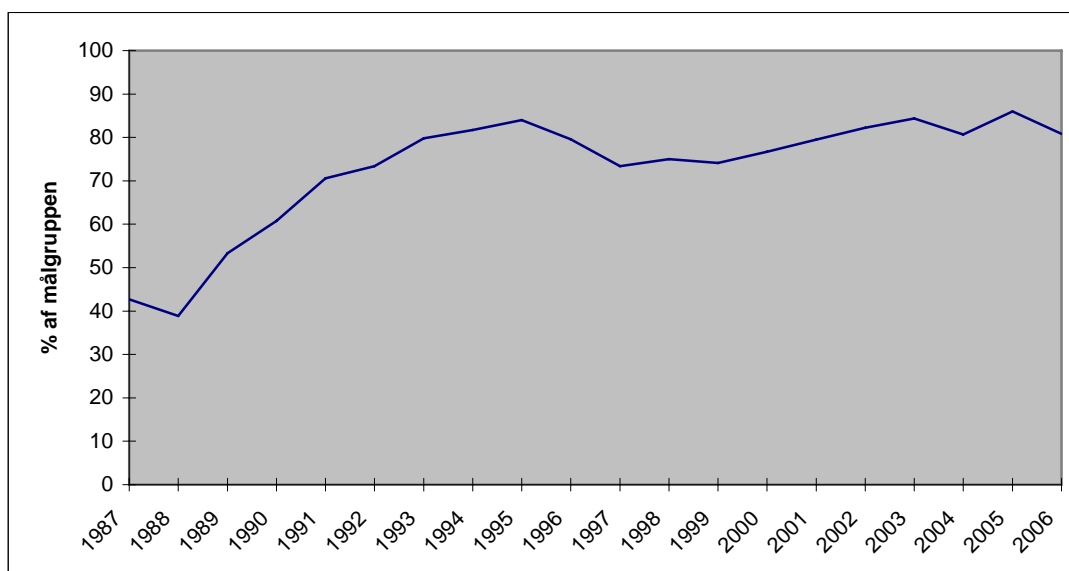
Statistik

Blinde og svagsynede 2006

Kommune	Befolknings- antal	Antal reg. synshæmmede	Synshæmmede: %-del af befolkning	65 år og derover: %-del af befolkning
Fakse	12474	83	0,67%	17,01%
Fladså	7730	45	0,58%	13,42%
Holeby	3892	27	0,69%	20,20%
Holmegård	7643	38	0,50%	14,13%
Højreby	4020	23	0,57%	18,88%
Langebæk	6340	42	0,66%	17,82%
Maribo	11001	130	1,18%	21,07%
Møn	11572	100	0,86%	22,27%
Nakskov	14745	168	1,14%	21,22%
Nykøbing F.	25464	279	1,10%	18,90%
Nysted	5357	39	0,73%	20,85%
Næstved	48546	382	0,79%	16,27%
Nørre Alslev	9618	63	0,66%	18,78%
Præstø	7758	73	0,94%	19,81%
Ravnsborg	5472	44	0,80%	22,51%
Rudbjerg	3326	20	0,60%	21,89%
Rødby	6511	67	1,03%	20,06%
Rønnede	7337	22	0,30%	13,08%
Sakskøbing	9296	84	0,90%	20,13%
Stevns	11461	82	0,72%	16,68%
Stubbekøbing	6794	55	0,81%	20,27%
Suså	8762	29	0,33%	13,57%
Sydfalster	6922	53	0,77%	23,16%
Vordingborg	20740	175	0,84%	16,75%
Storstrøms Amt	262781	2123	0,81%	18,18%

Tabel 1.

Demografi: Opgørelsen viser antallet af registrerede blinde og svagsynede.

Tabel 2.

Den potentielle målgruppe på 1% af befolkningen svarer til 2627 personer i 2006. Synscentralen har pr. 31.12.06 kendskab til 2123 blinde og svagsynede personer = 81% af den potentielle målgruppe.

Henvendelser	Antal	%
0 - 6 år	21	2,20
7 - 17 år	76	7,95
18 - 29 år	33	3,45
30 - 59 år	142	14,85
60 - 79 år	264	27,62
80 - 89 år	321	33,58
90 år og op	99	10,36
I alt	956	100,01

Tabel 3. Henvendelser fordelt på alder.

Henvendelserne er alene opgjort på de ydelser, der er leveret direkte af Synscentralen. Ansøgninger om proteser og ansøgninger fra eksterne optikere er ikke medregnet.

Muligheden for at blive ramt af blindhed eller svagsynethed stiger med alderen. En ændring i befolkningen med flere ældre og færre yngre medborgere, medfører en tilgang af blinde og svagsynede personer.

Befolkningsstatistik for Storstrøms Amt viser for perioden fra 1998 til 2006 en sådan demografisk ændring med 6.500 flere medborgere over 60 år.

31 års oversigt

Årstal	1975	1985	1995	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Småbørn:											
Spec. Pæd. Bistand, Synscentralen *)	0	12	23	20	26	12	15	18	27	18	21
Soc. Pæd. Bistand, Refsnæsskolen **)	8	8	14	9	10	13	10	12	0	0	?
Skolebørn	35	43	39	57	69	67	69	74	68	77	76
Børn optaget på Refsnæsskolen	7	1	2	0	0	0	0	0	0	2	?
Voksne der har modtaget tilbud fra SC											
Nyhenvendelser	0	216	216	338	x)	358	338	328	344	307	247
Genhenvendelser	0	46	267	337	x)	505	421	514	610	675	612
Blinde og svagsynede:											
Samlet antal forløb ekskl. Serviceloven	50	326	561	761	909	968	853	946	1049	1079	956
Blinde og svagsynede											
Samlet antal registreret ***)	50	864	2156	1909	x)	2115	2143	2209	2113	2254	2123

Alene bevillinger i.h.t. Serviceloven (antal cpr.nr)	0	0	0	156	x)	427	477	537	673	623	695
Antal proteser	0	0	0	178	159	187	145	105	123	90	124

Samlet antal forløb inkl. serviceloven	50	326	561	1095	x)	1572	1475	1588	1845	1792	1775
Antal afviste	-	-	-	114	x)	139	56	82	59	53	48

Tabel 4. Samlede antal ydelser opgjort på antallet af henvendelser.

*) Den forholdsvise store tilbagegang fra 2000 til 2001 skyldes dødsfald, fraflytning fra amtet, samt overgang til skole.

**) I 2001: Mindst halvdelen får bistand fra Synscentralen. Vejledning af alle småbørn overgik fra Synscenter Refsnæs til Synscentralen i 2004

***) Tallet i 85 er fra 86

x) tallet er ikke opgjort.

Børneområdet

0 til 17 årige

Udgangspunktet for den vejledning, som Synscentralen yder børnegruppen, er registrering i Synsregistret. Til dette register er der anmeldelsespligt, når en offentlig myndighed møder et barn med nedsat syn, svarende til en synsbrøk på mindre end eller lig med 6/18, samt visse tilfælde af indskrænket synsfelt.

Ny struktur

Rådgivning og vejledning til børn med nedsat synsfunktion, de implicerede skoler og institutioner samt forældre har været varetaget af amterne. Placeringen af denne funktion i amterne skyldtes, at gruppen af blinde og svagsynede børn er så lille, at en enkelt kommune ikke ville møde tilstrækkeligt mange af disse børn til, at man kunne oprette den nødvendige ekspertise på området, i lighed med f.eks. tale-høre området.

Synskonsulentfunktionen er nu udlagt til kommunerne, enten gennem regionale tilbud eller gennem mellemkommunalt samarbejde, og det er derfor særlig vigtigt i denne omstilling at være opmærksom på, at den eksisterende ekspertise på området bevares således, at skoler, forældre og børn fortsat kan få bistand til at tackle de pædagogiske, praktiske og sociale udfordringer, som et synshandicap fører med sig.

Synskonsulentfunktionen for børn og unge vil derfor opretholde et tæt samarbejde med sundhedssektoren, PPR-kontorerne og det landsdækkende register for synshandicappede børn og unge, så der fortsat kan ydes vejledning, rådgivning og vejledning til denne børnegruppe og de implicerede parter omkring børnene.

Aldersgruppe	Antal børn med flere funktionsnedsættelser	Antal børn alene med nedsat synsfunktion
0 -6 år	14	7
7 - 17 år	43	33
I alt	57	40
Høring	2	2

Tabel 5.

Antal børn fordelt på alder og funktionsnedsættelse viser, at der er en overvægt af børn med nedsat synsfunktion, som også har andre funktionsnedsættelser. Hos en del af disse børn skal årsagen til det nedsatte syn findes i cerebrale, visuelle processer og ikke i sygdomme i øjet. Høringssagerne er vigtige, idet de er udtryk for den opsporing, som er så vigtig for at kunne sætte tidligt ind med den nødvendige hjælp. Det er også udtryk for, at skoler, institutioner og forældre kan få afklaret om udviklingsforstyrrelser hos de børn, de henviser til en gennemgang på Synscentralen, er genereret af synsproblemer eller ej.

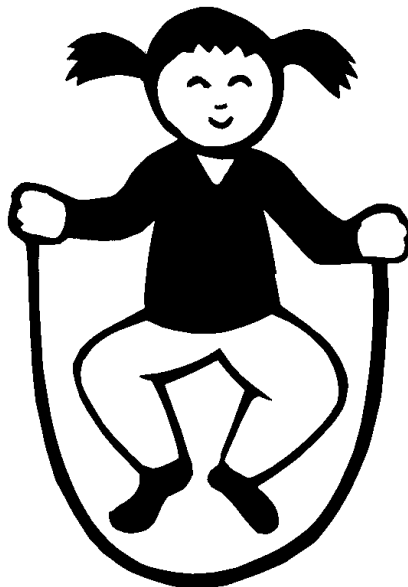
Synsstyrke	Antal	% af i alt	% af alle excl. Uoplyst
-lys - 2/60	12	12,4	12,5%
3/60 – 6/60	18	18,6	18,8%
> 6/60	66	68,0	68,8%
I alt excl. Uoplyst	96		100,1%
Uoplyst	1	1,0	
I alt	97	100,0	

Tabel 6. Antallet af børn fordelt på synsstyrke.

I stigende grad rettes opmærksomheden mod det forhold, at udmålingen af synsstyrken (synsbrøken) alene som parameter for nedsat synsfunktion ikke er tilstrækkelig, idet forhold som nedsat kontrastfølsomhed, cerebralt betingede malfunktioner og vanskeligheder med synsperception også spiller en væsentlig rolle for barnets synsfunktion.

Barnets behov for støtte og hjælpemidler er ikke direkte sammenhængende med graden af nedsat syn, men gruppen af børn, der ser under 6/60 har klart behov for helt særlige læse- og kommunikationshjælpemidler og hjælp til at bruge disse i undervisningen. I undervisningens tilrettelæggelse skal der tilsvarende tages højde for de særlige forudsætninger, som denne børnegruppe har.

Synscentralens konsulenter på børneområdet yder en sammenhængende rådgivning, vejledning og undervisning således, at der skabes sammenhæng mellem pædagogisk og teknologisk hjælp til det enkelte barn med nedsat synsfunktion.

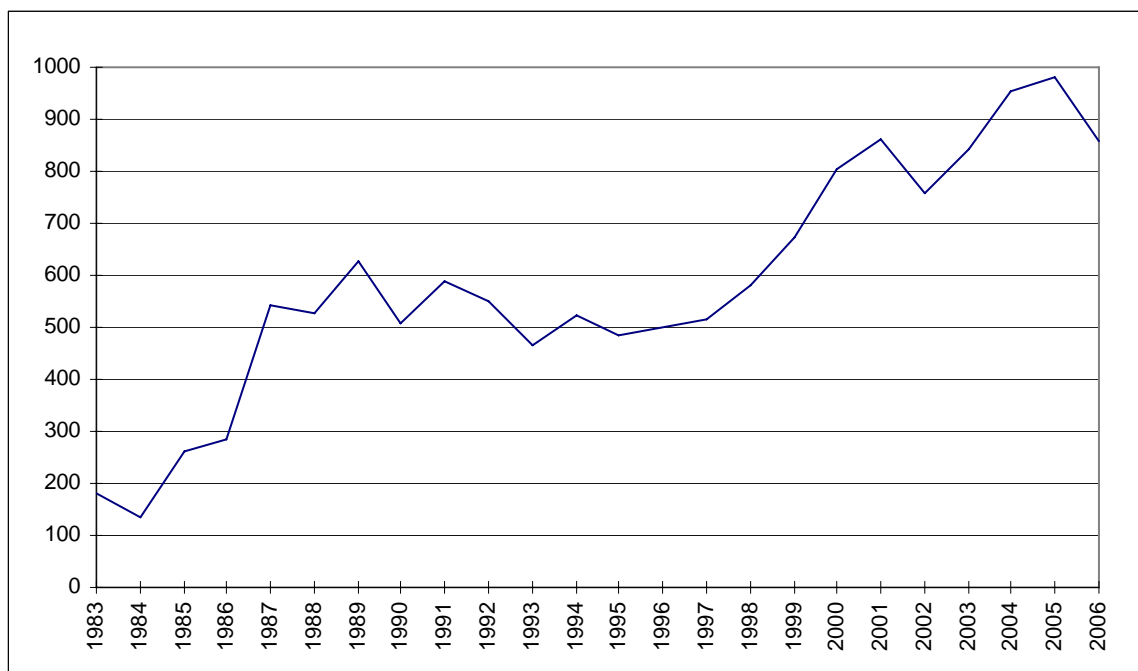

Kommune	Befolknings- antal	Antal synshandicap- pede børn	Promille af befolkningstal
Fakse	12474	5	0,40
Fladså	7730	5	0,65
Holeby	3892	2	0,51
Holmegård	7643	2	0,26
Højreby	4020	2	0,50
Langebæk	6340	3	0,47
Maribo	11001	3	0,27
Møn	11572	4	0,35
Nakskov	14745	9	0,61
Nykøbing F.	25464	14	0,55
Nysted	5357	2	0,37
Næstved	48546	22	0,45
Nørre Alslev	9618	0	0,00
Præstø	7758	1	0,13
Ravnsborg	5472	1	0,18
Rudbjerg	3326	0	0,00
Rødby	6511	0	0,00
Rønnede	7337	2	0,27
Sakskøbing	9296	4	0,43
Stevns	11461	1	0,09
Stubbekøbing	6794	1	0,15
Suså	8762	2	0,23
Sydfalster	6922	2	0,29
Vordingborg	20740	10	0,48
Storstrøms Amt	262781	97	0,37

Tabel 7. Oversigt over antallet af børn i vejledning fordelt på kommuner.

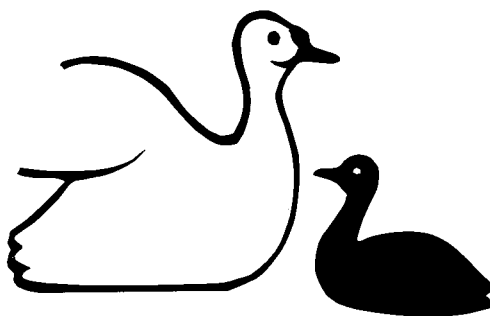
Det gennemsnitlige antal børn udgør 0,37 promille af befolkningsgrundlaget, hvilket svarer nogenlunde til det gennemsnit, som Synsregistret har beregnet i årsopgørelsen 2003 (0,40).

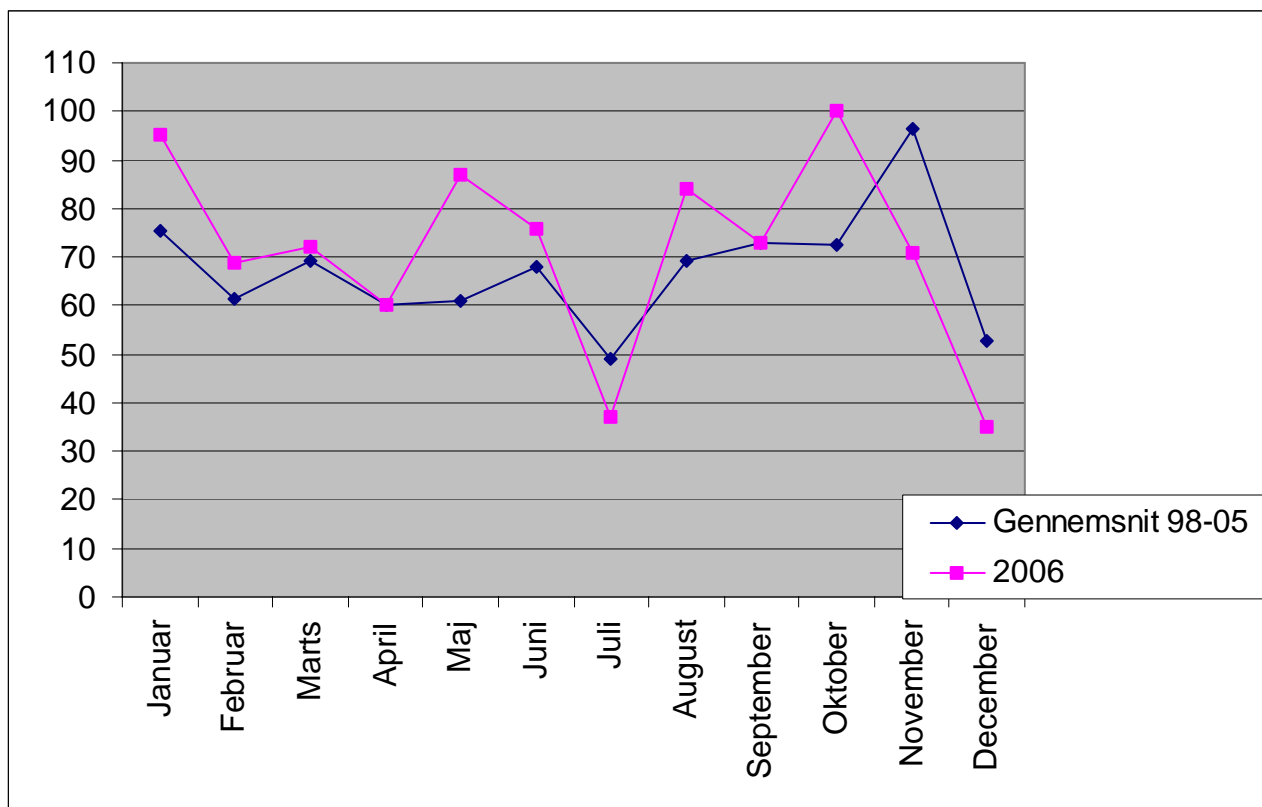
Voksne Blinde og svagsynede

Tabel 8. Antal henvendelser pr år (personer over 17 år).

Efter at have ligget ret konstant i over 10 år, begyndte antallet af henvendelser at stige i 1998. Dette var samtidig med at Serviceloven flyttede bevillingskompetencen for størsteparten af hjælpemidler til synshandicappede til amterne (fra kommunerne).

Tabel 9. Henvendelser fordelt på måneder (personer over 17 år)

	Kvinder		Mænd		Samlet population	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Kendte	406	47,26	206	23,98	612	71,25
Nye	159	18,51	88	10,24	247	28,75
I alt	565	65,77	294	34,23	859	100,00

Tabel 10. Fordeling af henvendelser kvinder/mænd og kendte/nye (personer over 17 år).

Andelen af henvendelser, fra personer der i forvejen er kendte af Synscentralen, er igen steget.

Genhenvendelser er ofte udtryk for, at besøget på Synscentralen har været medvirkende til at sætte en god bearbejdningsproces i gang: At miste synet er en voldsom ændring i den enkeltes livsgrundlag og kræver ofte en lang proces for at komme overens med nye vilkår. Derfor er mange forløb ofte bestående af henvendelser i etaper, når den enkelte får overskud til næste fase i forløbet. Genhenvendelser kan også være udtryk for, at synet er blevet ringere og at nye hjælpemidler eller andre metodikker skal til.

Til sammenligning kan fra tidligere år anføres følgende andele af henvendelser fra kendte:

- 1993: 48,7 %
- 1999: 50,0 %
- 2002: 55,5 %
- 2003: 61,1 %
- 2004: 63,9 %
- 2005: 68,7 %

Henvendelse ved	2002		2003		2004		2005		2006	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Selv	210	27,67	260	30,88	277	29,04	308	31,36	334	38,88
Optiker	103	13,57	97	11,52	156	16,35	229	23,32	218	25,38
Familie	74	9,75	84	9,98	107	11,22	85	8,66	90	10,48
Øjenlæge	178	23,45	189	22,45	192	20,13	171	17,41	91	10,59
Socialforvaltningen	115	15,15	112	13,30	121	12,68	113	11,51	67	7,80
Dansk Blindesamfund	16	2,11	55	6,53	41	4,30	30	3,05	20	2,33
Blindeinstituttet	7	0,92	5	0,59	8	0,84	4	0,41	3	0,35
Refsnæsskolen	3	0,40	7	0,83	4	0,42	1	0,10	0	0,00
Blindekonsulent	16	2,11	0	0,00	1	0,10	0	0,00	1	0,12
Andre	37	4,87	33	3,92	47	4,93	41	4,18	34	4,07
I alt	759	100,00	842	100,00	954	100,01	982	100,00	859	100,00

Tabel 11. Hvem foretager henvendelsen? (personer over 17 år).

Der er fri henvendelsesret. Visitation sker efter henvendelse og baseres på øjenlægeoplysninger. Kriteriet er svagsynethed eller blindhed.

Stigningen fordeler sig på henvendelser fra optikere og personen selv.

Den markante stigning i henvendelser fra optikere skyldes oparbejdelsen af et tæt formaliseret samarbejde med 18 optikere i amtet.

Nord for strømmen			Syd for strømmen		
Kommune	Antal	%	Kommune	Antal	%
Fakse	20	2,33	Holeby	6	0,70
Fladså	17	1,98	Højreby	9	1,05
Holmegård	14	1,63	Maribo	42	5,89
Langebæk	19	2,21	Nakskov	68	7,92
Møn	43	5,01	Nykøbing F.	133	15,48
Næstved	141	16,41	Nysted	12	1,40
Præstø	37	4,31	Nørre Alslev	26	3,03
Rønnede	10	1,16	Ravnsborg	22	2,56
Stevns	36	4,19	Rudbjerg	6	0,70
Suså	17	1,98	Rødby	28	3,26
Vordingborg	68	7,92	Sakskøbing	41	4,77
			Stubbekøbing	21	2,44
			Sydfalster	23	2,68
I alt	422	49,13	I alt	437	50,88
I alt i amtet for 2006				859	100,01

Tabel 12. Fordeling af henvendelser på kommuner (personer over 17 år)

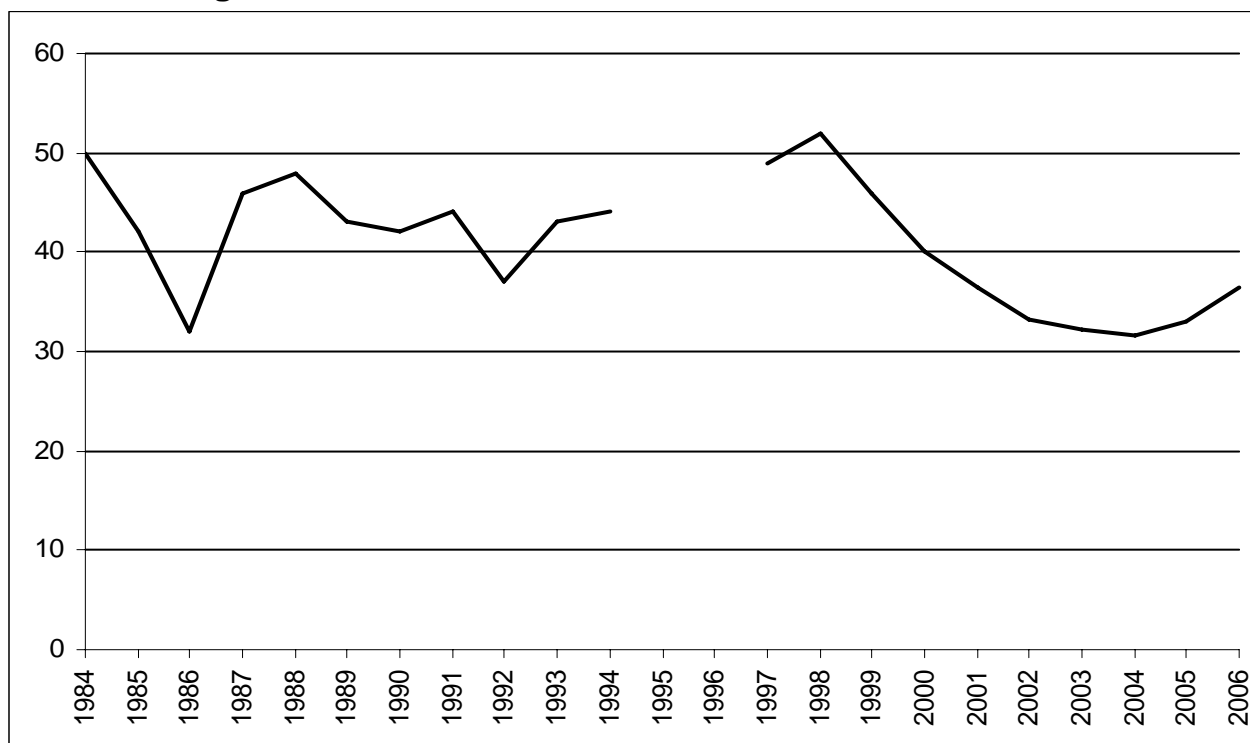
Visus	Antal	% af i alt	% 1993	% 1999	% 2002	% 2003	% 2004	% 2005	% 2006
-lys - 1/60	76	8,85	7,33	12,44	6,67	6,48	6,97	7,43	9,34
>1/60 - 3/60	66	7,68	12,53	12,28	6,99	9,22	8,89	8,42	8,11
> 3/60 - 6/60	155	18,04	22,93	20,89	19,51	16,57	15,75	17,27	19,04
> 6/60 - 6/18	339	39,46	42,08	41,79	51,22	48,27	46,79	39,34	41,65
> 6/18	114	13,27	13,71	7,81	9,11	7,78	9,90	11,48	14,00
Uoplyst	64	7,45	1,42	4,78	6,50	11,67	11,70	16,07	7,86
Afventer	45	5,24							
I alt	859	99,99							
I alt ekskl. afventer	814		100,00	99,99	100,00	99,99	100,00	100,01	100,00

Tabel 13. Fordeling af henvendelser på visus (synstyrke) (personer over 17 år).

Diagnose	Antal	% af alle	%	Forklaring til diagnose
Degeneratio Maculae Senilis	442	51,46	52,62	Aldersbetinget degeneration af den centrale del af nethinden
Glaucoma	64	7,45	7,62	Grøn stær (forhøjet tryk i øjet)
Diabetes Mellitus	51	5,94	6,07	Synsnedsættelse p.g.a. sukkersyge
Cataracta	40	4,66	4,76	Grå stær (uklar linse)
Atrofia N. Optici	33	3,84	3,93	Synsnervesvind
Afakia	20	2,33	2,38	Manglende øjenlinse
Myopia	18	2,10	2,14	Udtalt nærsynethed
Hemianopsia	15	1,75	1,79	Synsfeltdefekter, neurologisk
Retinitis Pigmentosa	14	1,63	1,67	Arvelig nethindeligelse (indsnævret synsfelt)
Dystrofia Maculae Juvenilis	12	1,40	1,43	Arvelig lidelse i nethindens gule plet
Nystagmus	10	1,16	1,19	Urolige øjne
Albinismus	6	0,70	0,71	Nedsat syn p.g.a. albinisme (manglende farvepigment)
Occlusio v. Centralis Retinae	6	0,70	0,71	Blodprop i nethindekar
Amblyopia	5	0,58	0,60	Synsnedsættelse
Amotio Retinae	5	0,58	0,60	Nethindeløsning
ROP	4	0,47	0,48	Kuvøse/iltbetinget nethindeskade
Amblyopia Cerebralis	3	0,35	0,36	Hjernebetinget synsnedsættelse
Keratitis	3	0,35	0,36	Betændelse i hornhinden
Microftalmus	2	0,23	0,24	Misdannet øje (lille øje)
Strabismus	2	0,23	0,24	Skelen
Uveitis	2	0,23	0,24	Betændelse i regnbue og/eller årehinde
Andet	56	6,52	6,67	
Uoplyst	27	3,14	3,21	
Afventer	19	2,21		
I alt	859	100,01		
I alt ecxl. afventer diagnose	840		100,02	

Tabel 14. Fordeling af henvendelser på diagnoser (personer over 17 år)
 Forskellige diagnoser påvirker synet forskelligt og kræver forskellig indsats.

21-års oversigt:

Figur 15. Procentandel af henvendelser, der vedrører personer med visus på 6/60 eller derunder.

Der er ikke opgjort fordeling på visus i 1994 og 1995.

Medlemskab af Dansk Blindesamfund kræver et synstab på mindst 6/60.

Den største andel af henvendelserne er således fra svagsynede personer, der ikke kan opnå medlemskab.

Kommunikation og læsning.

	2002			2004			2006		
	Bevil- linger	% af visus- grup- pen	Per- soner i grup- pen	Bevil- linger	% af visus- grup- pen	Per- soner i grup- pen	Bevil- linger	% af visus- grup- pen	Per- soner i grup- pen
1/60 - 3/60	32	31,4%	102	28	22,6%	124	32	28,0%	114
>3/60 - 6/60	7	26,9%	26	14	46,7%	30	12	29,3%	41
6/60	22	18,8%	117	19	17,3%	110	25	21,7%	115
>6/60 - 6/30	13	10,6%	123	17	11,0%	154	14	10,1%	138
>6/30 - 6/18	3	1,2%	250	10	3,8%	262	20	10,0%	201
Antal i alt	77	12,5%	618	88	12,9%	680	103	16,9%	609

Tabel 16. (personer over 17 år).

Antal udlånte CCTV fordelt på visusgrupper.

CCTV (Closed Circuit Tele Vision). Er et elektronisk forstørrende læseapparat, hvor teksten læses på en TV-skærm.

Der ses en stigning i gruppen 6/18 – 6/30. En gennemgang af sagerne viser, at der er tale om personer med stærkt nedsat kontrastsyn samt motoriske problemer såsom håndrytelse, så de ikke er i stand til at anvende en håndholdt lup.

Edb-assistancer oversigt for 2002 - 2006										
Visus gruppe	Antal personer i alt	Kun skærmlæser	Skærmlæser og forstørrelse	Forstørrelse med talestøtte	Kun forstørrelse	Punktapparat *)	Bevilling	Ansøgning til kommune.	Undervisning	Reparation/ teknisk assistance
2002	71	20	5	5	41	15	31	4	56	33
2003	88	19	4	23	40	10	39	4	69	43
2004	85	21	3	26	35	11	45	0	69	53
2005	116	28	2	42	44	15	57	4	106	59
2006	148	28	2	52	62	15	86	4	134	66

Edb-assistancer i 2006 fordelt på visusgrupper										
Visus gruppe	Kun skærmlæser	Skærmlæser og forstørrelse	Forstørrelse med talestøtte	Kun forstørrelse	Punktapparat *)	Bevilling	Ansøgning til kommune.	Undervisning	Reparation/ teknisk assistance	
- lys - 1/60	27	2	6	0	13	20	1	34	23	
>1/60 - 3/60	1	0	20	4	1	13	0	22	16	
>3/60 - 6/60	0	0	16	19	1	24	3	35	10	
>6/60 - 6/18	0	0	10	35	0	25	0	40	16	
>6/18	0	0	0	4	0	4	0	3	1	
Sum	28	2	52	62	15	86	4	134	66	
I alt 148 personer har henvendt sig										

Tabel 17. Edb-assistancer

Der er oplevet en markant stigning i efterspørgslen på IT-området. Dette skyldes især to forhold: Serviceloven er ændret, således at brugeren ikke længere skal opkræves egenbetaling på 50% af hardwarens pris. Der kommer oftere opdatering af de kompenserende programmer, idet de skal bringes i stand til at følge opdateringerne i Windows og tilhørende programmer. Der er et stigende antal henvendelser fra ældre medborgere der ikke før har benyttet IT-udstyr. Det afspejler sig i det øgede antal bevillinger, samt stigningen i IT-løsninger med behov for forstørrelsesprogrammer.

*) Punktapparat er en "minicomputer" specielt udviklet til blinde punktskriftsbrugere. Der kan læses yderligere om disse apparater i afsnittet: "Nye teknologiske hjælpemidler"

Gennemgang for nye blinde og svagsynede personer ved synskonsulent Anders Mortensen, der selv er blind.

Økonomi:

Lov om social service

Tildeling af optiske eller optikstøttende hjælpemidler samt særlige informationsteknologiske hjælpemidler foretages af Synscentralen/amtet i henhold til Servicelovens §§ 97 og 98.

Serviceloven, hjælpemidler	(Beløb i 1.000 kr.) Regnskab							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Briller og kontaktlinser	958	958	988	1.025	1.053	1.166	1.185	1.461
Håndholdt optik	86	115	91	108	125	170	96	115
CCTV	869	924	767	921	594	899	1.052	987
Øjenproteser	321	292	422	342	263	288	281	308
Statens Øjenklinik	46	45	46	46	91	81	94	88
Øvrige hjælpemidler	69	71	70	40	75	55	111	97
Optiske hjælpemidler i alt	2.349	2.405	2.384	2.482	2.201	2.659	2.819	3.056
IT § 97	542	291	234	227	218	284	263	241
IT § 98	100	223	118	200	150	71	250	197
Service & rep.	12	26	11	7	8	8	4	7
IT-hjælpemidler i alt	654	540	363	434	376	363	517	445
Befordring	82	225	139	158	143	167	189	167
Total	3.085	3.170	2.886	3.074	2.720	3.189	3.525	3.668

Tabel 19.

Bevilling af øjenproteser

År	Glas	Acryl	I alt	Udgift
1999	172	1	173	321.000
2000	154	5	159	292.000
2001	146	31	177	385.000
2002	123	22	145	339.000
2003	94	11	105	263.000
2004	113	10	123	288.000
2005	76	14	90	281.000
2006	112	12	124	308.000

Tabel 20.

SYNSCENTRALEN: Regnskabsrapport pr. 31-12-2006

	BUDGET				REGNSKAB			Rest / afvigelser.
	SC	SL	Tillæg/ omp	I ALT	SC-ADM	SL-ADM	REGNSKAB 1/1-31/12-2006	
Personaleudgifter:								
Lønninger	4.685	1367		6.052	4.474	1.357		
Uddannelse	96			96	51			
Møder og rejser	78			78	41			
Forsikringer	6			6	7			
I alt, personaleudgifter	4.865	1.367	0	6.232	4.573	1.357	5.930	302
Indsatsområder: Uddel. Puljer				0				
Langtidssygdom- og barsel	40		-40	0				0
PAU Efteruddannelse	25		-25	0				0
Bygningsmæssige foranstaltn.	44		-44	0				0
Bygningens drift:	374		31	405	371		371	34
Andre udgifter og indtægter:								0
Administration	105	63		168	101	109	210	-42
Elevbefordring	0			0				0
Budgetregulering								
Forsikringer	0			0				0
Inventar	15			15	1		1	14
Bilernes drift.	124			124	271		271	-147
Undervisningsmaterialer	50			50	112		112	-62
Elevaktiviteter	20			20	9		9	11
Senblindekursus	35			35	31		31	4
Kursusvirksomhed	5			5	5		5	0
Øjenlægehonorar		52		52	38		38	14
I alt	5.702	1.482	-78	7.106	5.512	1.466	6.978	128

Tabel 21. Bemærkninger til regnskabsresultat 2006 for Synscentralen: Budgettet overholdt.

Serviceloven hjælpemidler	Regnskab	
	01/01 2006 - 31/12-2006	
Optiske hjælpemidler H.H		
Svagsynsoptik og kontaktlinser		
Opt. medicinsk varig øjenlidelse	15	
Bevilling varigt handicap	11	
Fremstilling af hjælpemidler	3	
Svagsynsoptik i alt H.H.		29
Optiske hjælpemidler . Ekstern		
Svagsynsoptik og kontaktlinser		
Medicinsk varig øjenlidelse	937	
Bevilling varigt handicap	495	
Svagsynsoptik i alt Extern Optikere		1.432
Håndholdt optik	115	
CCTV	987	
Øjenproteser	308	
Statens Øjenklinik	88	
Øvrige hjælpemidler	97	
		1.595
Optiske hjælpemidler i alt		3.056
IT-hjælpemidler		
§ 97 edb hjælpemidler	241	
§ 98, stk. 4 edb hjælpemidler § 19, stk. 1	90	
§ 98, stk. 5 edb hjælpemidler § 19, stk. 2	-16	
§ 98, stk. 6 edb hjælpemidler § 19, stk. 3	123	
service og rep.	7	
IT-hjælpemidler i alt		445
Befordring	167	167
Totalt		3.668
Budget 2006 inkl. Satspuljemidler 244		3.672
Rest		4

Regnskabsbemærkninger 2006

SYNSCENTRALEN - Konto 03: Drift	Regnskab 2005	Budget 2006	Korrigeret budget 2006	Regnskab 2006	Afvigelse 1)
Indtægter	-84	-109	-106	-165	-59
Udgifter	6774	7184	7212	7143	-69

- *mindreudgift/merindtægt*
+ *merudgift/mindreindtægt*

SYNSCENTRALEN – Konto 05: Lov om social Service	Regnskab 2005	Budget 2006	Korrigeret budget 2006	Regnskab 2006	Afvigelse 1)
Indtægter	-	-	-	-46	-46
Udgifter	3360	3428	3672	3714	+42

- *mindreudgift/merindtægt*
+ *merudgift/mindreindtægt*

Synscentralen:

Et mindre forbrug på kr.128.000 blev opnået under iagttagelse af instruks fra Storstrøms Amt til alle institutioner om at bidrage til at sikre den overordnede budgetoverholdelse. Midlet for Synscentralen

var udskydelse af genbesættelse af ledigbleven stilling efteråret 2006.

Samtidig opfordrede Storstrøms Amt institutioner med mindre forbrug i 2006 om at ansøge dette overført til 2007, hvilket hermed gøres.

Service-loven:

Synscentralen kan ikke tidsbegrænse effektivering og fakturering af de lovpligtige bevillinger. Derfor vil der hvert år ved regnskabets afslutning være bevillinger, der ikke er regnskabsmæssigt afsluttede. På grund af overgang fra Storstrøms Amt til Vordingborg Kommune havde Synscentralen i sidste del af 2006 fokus på vore leverandører for i videst mulig udstrækning at reducere omfanget af et sådant efterslæb. De ikke-afsluttede bevillinger omhandlede ved regnskabets afslutning ca. 88.000 kr. Erfaringsmæssigt vil der blandt disse være bevillinger, der aldrig bliver udmøntet.

Målsætning

Synscentralen varetager specialundervisning for blinde og svagsynede børn og voksne. Synscentralen varetager bevilling af synshjælpemidler og IT til disse borgere.

Lang sigt

Gennem samarbejde med kommuner, institutioner, skoler og øvrige aktører fastholdes og udbygges de mest hensigtsmæssige løsninger for brugerne i amtet.

Kort sigt

Synscentralens indsats optimeres i forhold til de psykisk udviklingshæmmede blinde og svagsynede.

Synscentralen viderefører kursustilbud for institutionspersonale i kommunerne.

Synscentralen viderefører uddannelsesstilbud for optikere i amtet.

Aktivitet

At imødekomme efterspørgslen med en dynamisk venteliste fra 0 til 60 dage.
At være initiativtager til- samt medvirke ved nye udviklingsmodeller.

Målopfyldelse 2006

Lang sigt

Vordingborg Kommune traf beslutning om at blive driftsherre for Synscentralen.
Der blev i 2006 indgået forhåndstilsagn med Faxe, Guldborgsund, Lolland, Næstved og Vordingborg kommune om en leveringsaftale der sikrer, at blinde og svagsynede brugere i 2007 fortsat kan modtage de samme ydelser fra Synscentralen som i 2006.

Kort sigt

Alle målsætninger er opfyldt.

Begge budgetter er overholdt.

Yderligere information ? - - Årsrapport 2006 er på trapperne.

Med venlig hilsen

Jan Palsgreen
Formand i 2006 for
Synscentralens Bestyrelse

Peter Lebech
Forstander

Dato: 25.10.06

Leveringsaftale

Udgangspunkt: Aktuelle ydelser til blinde og svagsynede borgere i respektiv kommune. Aftalen skal læses i sammenhæng med:

- Synscentralens Årsrapport 2005 (bilag), som indeholder
- Ydelseskatalog og
- Servicedeklaration.

Bekendtgørelser: Bekendtgørelse om udgifterne ved de regionale undervisningstilbud for børn og voksne, hvor der er parallelitet i forhold til kommunal forankring.

Kapitel 6: Rådgivning og vejledning §11, stk.3. Taksten kan fastsættes som en årlig ydelse fra den enkelte kommune, hvis der aftales mellem regionsrådet og den pågældende kommunalbestyrelse.

Bekendtgørelse om specialundervisning for voksne.

§7. Kommunalbestyrelsen kan henlægge sine beføjelser vedrørende henvisning, herunder visitation.....til voksenspecialinstitutioner.

§3. De fornødne læremidler, herunder undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, stilles gratis til rådighed for deltagerne, jf. lovens §4, stk. 2.

Vedr. § 3 drejer det sig i overvejende grad om optiske, optikunderstøttende samt computerbaserede hjælpemidler, i dag jf. Lov om social service § 97 og § 98, pr. 1. januar 2007 § 112 og § 113, som endvidere omfatter øjenproteser.

Synscentralen sikrer gennem visitation,

at brugeren på baggrund af den øjenlægelige, optometriske og pædagogisk vurdering opfylder betingelserne for at modtage Synscentralens rådgivning, vejledning og undervisning og iværksætter disse tilbud på samme niveau som i 2005/2006 og indenfor tilsvarende økonomiske ramme.

at brugeren er tilskudsberettiget jf. Lov om social service og foretager udlån af synshjælpemidler, der er tilskudsberettigede.

Ved en objektiv rammeaftale sikrer kommunerne, at Synscentralen på vegne af disse fortsat kan råde over de nødvendige synshjælpemidler, varetage genbrugsdepot og sikre indkøbsaftaler med leverandører, herunder samarbejdsaftaler med lokale optikere. Kommunen henlægger øjenproteseområdet til Synscentralen.

Synscentralen leverer sine ydelser til borgerne på vegne af kommunen, og kan indgå i kommunens faglige, organisatoriske og udviklingsmæssige arbejde på området.

Takstberegning bygger på den samlede drift af Synscentralen:

Alle ydelser og samtlige direkte og indirekte henførbare udgifter.

Synscentralens aktuelle budgetter, der omhandler 262144 indbyggere, er fremskrevet i forhold til det samlede indbyggerantal i de nye kommuner på i alt 272098 personer.

Takster er i niveau 2007 og fordelt i forhold til antal registrerede blinde og svagsynede.

Ca. 45 % af alle registrerede blinde og svagsynede modtager hvert år et kortere eller længerevarende forløb fra Synscentralen, foruden at personer med medicinsk/optisk varig øjenlidelse og/eller varigt synshandicap (svagsynsoptik) modtager refraktionsundersøgelser og lovbundne synshjælpemidler iflg. Serviceloven § 97 & § 98.

Ved Synscentralens forhandlinger med kommunerne blev der rettet fokus på området med synshjælpemidler til børn (0-17 år) i skole og institutioner. På baggrund heraf er disse hjælpemidler nu medregnet. På grund af spredning af sjældne og kostbare løsninger er omkostningerne for disse hjælpemidler objektivt fordelt i forhold til indbyggerantal.

	Antal registrerede synshandicappede	Drift	Hjælpemidler	Hjælpemidler i alt skole	I alt
Lolland	518	1.971	896	78	2.945
Guldborgsund	592	2.253	1.024	99	3.376
Vordingborg	417	1.587	721	72	2.380
Næstved	562	2.139	972	121	3.232
Faxe	181	689	313	53	1.055
I alt.	2.270	8.639	3.926	423	12.988

Tabel: Takster: Undervisning, rådgivning og vejledning af blinde og svagsynede børn og voksne, visitation og tildeling af lovbundne synshjælpemidler jf. Serviceloven og Folkeskoleloven.

Tallene i de sidste 4 kolonner angiver 1000 kr.

Følgende foranstaltninger er ikke indeholdt i nærværende aftale: Optagelse på Institutet for Blinde og Svagsynede (Hellerup), på Synscenter Refsnæs (Kalundborg) eller på Fuglsangscetret (Fredericia), samt omkostninger i forbindelse med førerhunde.

Aftalen indgås for en periode på 1 år fra den 1. januar 2007.

På vegne af xx Kommune:

På vegne af Vordingborg Kommune: